

Vereniging voor katholiek
en christelijk onderwijs

Verslag Werkgroep Denominatie & Identiteit LVO Maastricht

Inhoudsopgave

1. Introductie	2
2. Werkwijze	2
3. Cultuur	3
4. Levensbeschouwing	4
5. Denominatie	5
6. Samenvatting van de bevindingen	7
7. Advies	9

Versie 25 maart 2019

1. Introductie

In deze paragraaf worden de opdracht, de samenstelling en de activiteiten van de werkgroep gepresenteerd.

De werkgroep Denominatie en Identiteit heeft als opdracht gekregen na te gaan

- (1) hoe de *identiteit* van beide scholen op dit moment vorm en inhoud krijgt op de school en in welke mate de ambitie van een samenwerkingsschool gestand kan worden gedaan in een nieuwe scholengemeenschap in Maastricht-Oost.
- (2) welke inhoudelijke overwegingen er zijn om tot een goede keuze te komen voor de *denominatie* van de nieuwe scholengemeenschap in Maastricht-Oost.

De werkgroep is als volgt samengesteld:

- (Centrale Directie LVO Maastricht),
- Docent (Porta Mosana),
- Docent (VMBO Maastricht),
- Docent (Sint Maartenscollege),
- Docent (Terra Nigra) en
- voorzitter (adviseur Verus).

De werkgroep is zeven maal bijeengekomen, te weten op maandag 8 oktober 2018, woensdag 24 oktober 2018, woensdag 28 november 2018, woensdag 19 december 2018, woensdag 16 januari 2019, woensdag 6 februari 2019, en woensdag 27 februari 2019. De werkbijeenkomsten zijn gekarakteriseerd in de vorm van werksessies en de inhoudelijke vragen rond de thema's denominatie en identiteit zijn behandeld door met elkaar in gesprek te gaan.

2. Werkwijze

Tijdens de eerste bijeenkomst zijn de inhoudelijke en procesmatige werkwijzen van de werkgroep bepaald. Er is afgesproken om de twee hoofdvragen van de werkgroep te beantwoorden langs de volgende inhoudelijke lijnen:

- Cultuur
- Levensbeschouwing
- Denominatie

De identiteit van een school is met veel zaken in de school verbonden en heeft daarom een veelomvattend karakter. We verstaan onder identiteit het betekenisvolle verhaal dat verteld en gedeeld wordt over wat de school is met het oog op het realiseren van haar maatschappelijke opdracht. In dit verhaal wordt niet alleen verteld welke activiteiten plaatsvinden en wat er wordt gedaan, maar ook welke betekenis deze hebben voor betrokkenen. Identiteit wordt uiteengelegd in cultuur (brede aspect van identiteit) en levensbeschouwing (smalle aspect van identiteit).

Onder cultuur wordt het brede spectrum verstaan aan activiteiten; de wijze van omgaan en vormen van een gemeenschap en het omgaan met gebeurtenissen waar betrokkenen betekenis aan geven. Onder levensbeschouwing wordt verstaan de wijze waarop zingeving, religie, filosofie, en levenskunst in de school plek krijgt in het brede onderwijsaanbod van de school. Denominatie is de juridische naamgeving van de wijze waarop de school haar identiteit verstaat.

Procesmatig is afgesproken om de bijeenkomsten het karakter van werksessies te laten hebben, waarin niet alleen afspraken gemaakt en teruggekoppeld worden, maar ook een goed gesprek gevoerd wordt over de inhoud.

Van de bijeenkomsten zijn verslagen gemaakt door adviseur van Verus, die de bijeenkomsten ook voorzat. Tussen de bijeenkomsten door is door de leden nagedacht over de inhoudelijke vraagstukken, onderzoek gedaan naar hoe de situatie op de eigen school is en wat wenselijk en nodig is voor de vorming van de nieuwe scholengemeenschap in Maastricht-Oost.

3. Cultuur

Identiteit wordt uiteengelegd in cultuur (brede aspect) en in levensbeschouwing (smalle aspect). Onder cultuur wordt het brede spectrum verstaan van activiteiten, de wijze van omgaan en het vormen van de gemeenschap alsmede het omgaan met gebeurtenissen waar betrokkenen betekenis aan geven.

Het thema cultuur is in verschillende bijeenkomsten onderwerp van goed gesprek geweest om na te gaan wat nu onder de cultuur van de verschillende scholen wordt verstaan en wat er wenselijk en nodig is om de verschillende culturen van de scholen te laten samenkomen in de nieuwe scholengemeenschap in Maastricht-Oost.

De cultuur van iedere school is besproken vanuit de maatschappelijke opdracht van de school. Hierdoor is een gedeelde grond gecreëerd die het mogelijk maakt om de verschillen en de overeenkomsten scherper te kunnen zien. Als maatschappelijke opdracht is geformuleerd:

'In de nieuwe scholengemeenschap in Maastricht-Oost gaat het om de leerling, haar of zijn toekomst en die van de samenleving, en verstaat de school het als haar opdracht om daar met alle docenten en medewerkers ten dienste van de leerling een betekenisvolle bijdrage aan te leveren die niet alleen in termen van kennis en vaardigheden kan worden geduid, maar vooral in termen van de brede vorming van de leerling in het geheel.'

Verschillen in het verstaan en uitvoering geven aan de maatschappelijke opdracht zijn in de cultuur gevonden op het terrein van de accenten in het onderwijsprogramma, de manier van werken, activiteiten, sentiment en verstaan als gemeenschap. Overeenkomsten zijn er ook zoals de maatschappelijke betrokkenheid in de vorm van de maatschappelijke stage en projectweken.

Geconstateerd is dat de verschillen serieus genomen moeten worden maar niet onoverbrugbaar zijn en dat de overeenkomsten aanknopingspunten bieden om de maatschappelijke opdracht van de nieuwe scholengemeenschap te verdiepen en verbreden. De wens is nadrukkelijk dat de nieuwe scholengemeenschap in een open verbinding staat met de omgeving: stad, regio en samenleving.

Voor de vorming van de nieuwe scholengemeenschap wordt de aandacht voor cultuur van cruciaal belang gevonden. Hiervoor zijn de volgende aspecten belangrijk:

- Vanuit *gelijkwaardigheid* deelnemen aan de vorming van een nieuwe school en cultuur, dat is: iedere medewerker en school krijgt de kans om in te brengen wat van kwaliteit is.
- De vorming van de school en haar cultuur zien als een *gezamenlijke* opdracht (samen creëren)
- Van belang is dat betrokkenen zich kunnen blijven *herkennen* in dat wat wordt gedaan en ontstaat
- Betrokkenen de kans te geven om dat wat er al is in te brengen en wat het voor hen betekent (*betekenisgeving*)
- Naast duidelijkheid is vooral *veiligheid* in voorwaardelijke zin van cruciaal belang. Dat geldt voor leerlingen, maar ook voor medewerkers.
- Het is aan te bevelen om *externe begeleiding* te zoeken bij de ontwikkeling van een nieuwe cultuur. De begeleiding zou onpartijdig moeten zijn en kunnen openstaan voor dat wat er is en goed kunnen luisteren. Er komen immers verschillende culturen bij elkaar.

- Het gaat erom *dezelfde taal* te gaan gebruiken en een nieuwe, gedeelde professionele cultuur te ontwikkelen.
- Van belang is om zowel het *vertrouwen* een kans te geven om te kunnen groeien als om elkaar te kunnen *aanspreken*.

De ontwikkeling van een nieuwe, gedeelde professionele cultuur is een langdurig proces. Het zal ook geen gemakkelijke weg zijn om te gaan. Sleutel tot welslagen is dat mensen daadwerkelijk de kans krijgen om *elkaar te ontmoeten en betekenis te geven*. Meer nog dan culturen zijn het mensen die samenkomen en uitgenodigd worden om te gaan samenwerken. Voor de vorming van de nieuwe scholengemeenschap is het van belang niet over cultuur en identiteit als een ding te denken en spreken, maar in termen van mensen die samenkomen, elkaar daadwerkelijk kunnen ontmoeten, uitgenodigd worden om samen te werken en betekenis kunnen geven aan hun professioneel handelen en de school.

Voertuig van de ontmoeting is het goede gesprek dat in de werkgroep gevoerd is en katalysator is voor de samenwerking.

“Laten we het nu goed doen en leren van de recente geschiedenis”.

In deze zin wordt de urgentie van de aandacht voor cultuur in de vorming van de nieuwe scholengemeenschap benadrukt en daarvoor is het wenselijk om rekenschap te geven van de bovengenoemde aspecten bij de ontwikkeling van een nieuwe professionele cultuur.

4. Levensbeschouwing

Identiteit wordt onderverdeeld in cultuur (brede aspect van identiteit) en levensbeschouwing (smalle aspect van identiteit). Onder levensbeschouwing wordt verstaan de wijze waarop zingeving, religie, filosofie, en levenskunst in de school plek krijgt in het brede onderwijsaanbod van de school.

Voor de beschrijving van de huidige praktijk wordt aangegeven dat al de scholen een aanbod hebben waarin leerlingen uitgedaagd worden om zich bewust te worden van en te groeien in maatschappelijke betrokkenheid. De vorm van het aanbod en de accenten die daarbij worden gelegd verschillen van school tot school. Te denken is aan een maatschappelijke stage, projectweken en acties voor een goed doel.

Met het oog op de nieuwe scholengemeenschap is ook levensbeschouwing benaderd vanuit de maatschappelijke opdracht van de school. Levensbeschouwing wordt met het oog op de maatschappelijke opdracht in een cultureel en levensbeschouwelijk pluriforme omgeving (stad, regio, samenleving) van groot belang gevonden en zal in de nieuwe scholengemeenschap een duidelijk herkenbare plek en borging moeten krijgen. Om hiertoe te komen, worden drie stappen onderscheiden te weten het herstel van de pedagogiek, de levensbeschouwelijke dimensie van het onderwijs en levensbeschouwing als vakgebied.

Herstel van de pedagogiek: Onderwijs is meer dan kennis vergaren alleen. Vanuit de pedagogiek kunnen drie domeinen van kwalificatie, socialisatie en subjectivering worden onderscheiden (Biesta). Om na te gaan of de nieuwe scholengemeenschap haar maatschappelijke opdracht waar kan maken is reflectie op het onderwijsaanbod langs deze drie domeinen wenselijk.

Levensbeschouwelijke dimensie van het onderwijsaanbod: Onderwijs is waardevol (dit is: niet om het even), en het is zinvol om dit expliciet te adresseren en te verankeren in een visie op goed leren, goed leven en goed samenleven. Dit is te duiden als de levensbeschouwelijke dimensie. In het onderwijsaanbod kan deze dimensie tot uitdrukking komen in activiteiten als de maatschappelijke

stage, openingen of vieringen en acties voor het goede doel (socialisatie). In het nadenken over de professionele cultuur is het goed de dimensie te adresseren (bijv. als het gaat om drijfveren, passie, normatieve professionaliteit),

Levensbeschouwing als vakgebied (vak): Levensbeschouwing is een apart vakgebied in het curriculum met vraagstukken rond zingeving, religie, filosofie en levenskunst. In de cultureel en levensbeschouwelijk diverse samenleving wordt het van belang gevonden dat leerlingen niet alleen kennis opdoen over (kwalificatie), maar ook uitgenodigd worden zich te laten kennen en een bijdrage te leveren aan die samenleving (subjectificatie). De aandacht voor levensbeschouwing als vakgebied kan in een apart vak in het curriculum, in de levensbeschouwelijke verdieping en verbreding van andere vakken. Hoewel we ons realiseren dat levensbeschouwing er nu niet als vak is, willen voor de nieuwe scholengemeenschap denken in mogelijkheden.

Op basis van deze overwegingen wordt het volgende voorstel geformuleerd. Kom in de nieuwe scholengemeenschap tot:

- Een gemeenschappelijke basis voor alle leerlingen waarin cultuur en levensbeschouwing van de school in een pluriforme samenleving van belang wordt gevonden en waarin gedeelde waarden een plek krijgen (zoals 'het iets over hebben voor een ander'). Te denken valt aan een maatschappelijke stage, openingen of vieringen en acties voor het goede doel. In dit aanbod ligt het accent op het domein socialisatie.
- Een gedifferentieerd aanbod waarin leerlingen kennis opdoen over zingeving, religie, filosofie, en levenskunst (domein kwalificatie), uitgenodigd worden zich te laten kennen en een bijdrage te leveren aan die samenleving (domein subjectificatie). Hierin moet nog nader worden uitgewerkt de omvang, de inhoud en de wijze waarop de balans van verplichting en keuze wordt gevonden. Draagvlak in de school is hiervoor van groot belang.

5. Denominatie

Denominatie is de juridische naamgeving van de wijze waarop de school haar identiteit verstaat. De werkgroep is gestart door uit te gaan van het scenario samenwerkingsschool. Aan de hand van de *Handreiking Samenwerkingsschool* zijn zowel de wensen en verwachtingen van de Gemeenteraad van Maastricht, de maatschappelijke omgeving als ouders, basisonderwijs, groeperingen in de stad en de Bisschop van Roermond ter sprake gekomen als de mogelijkheden voor de denominatie van de nieuwe scholengemeenschap.

Uit de inventarisatie van de wensen en verwachtingen vanuit de Gemeenteraad en de maatschappelijke omgeving als basisonderwijs en groeperingen in de stad komt naar voren dat:

- Er de uitdrukkelijke wens en verwachting is om openbaar voortgezet onderwijs in Maastricht en het Heuvelland te houden.
- Er bovendien de wens en verwachting is om het bijzonder voortgezet onderwijs, in casu: katholiek onderwijs in Maastricht te houden.

De vraag is hoe de wens om én openbaar én bijzonder (katholiek) onderwijs te behouden vorm kan krijgen in de denominatie van de nieuwe scholengemeenschap. Het scenario om toe te werken naar een formele samenwerkingsschool bleek echter gedurende de werkzaamheden van de werkgroep niet realistisch omdat de leerlingprognoses zo zijn dat er wettelijk geen basis voor is. Het scenario om toe te werken naar een scholengemeenschap met algemeen bijzondere signatuur lijkt niet op politiek draagvlak in de Gemeenteraad van Maastricht te kunnen rekenen.

Bijzondere aandacht verdienen de volgende aspecten: toegankelijkheid, personeel, commissie identiteit, en statutaire consequenties.

Toegankelijkheid. De werkgroep adviseert dat de nieuwe school het uitgangspunt hanteert om voor alle leerlingen toegankelijk te zijn. Het is daarbij van belang dat leerlingen (en hun ouders) de identiteit van de school respecteren.

Personeel. Medewerkers van LVO Maastricht hebben gekregen en krijgen een aanstelling bij het bestuur LVO en worden vervolgens op één van de LVO scholen benoemd. Bij de aanstelling is de godsdienstige/ levensbeschouwelijke achtergrond geen issue. Bij mobiliteit binnen de onderwijsstichting kan een medewerker op individuele basis bezwaar maken op levensbeschouwelijke gronden. De werkgroep adviseert hier ruimte voor te blijven houden.

Commissie Identiteit. Voor een formele samenwerkingschool is het instellen van een commissie identiteit wettelijk verplicht, voor een informele samenwerkingschool is ze aan te bevelen. De commissie biedt de mogelijkheid om bovengenoemde lijnen cultuur en levensbeschouwing te stimuleren, aan te jagen en ondersteunen. De werkgroep adviseert om een commissie identiteit in te stellen en haar een ontwikkelingsgerichte benadering mee te geven. De commissie is dus niet bedoeld als bewaker van de identiteit (lees: denominatie).

Statutaire consequenties. Vooralsnog lijkt daarvan geen sprake te zijn.

Statutair heeft LVO vastgelegd in artikel 7 lid 7: "Over besluiten tot wijziging of omzetting van de identiteit van een katholieke school zal door het College van Bestuur tijdig voor het nemen van een voorgenomen besluit terzake overleg worden gepleegd met de Bisschop van Roermond." Na overleg met de Bisschop van Roermond (of diens plaatsvervanger) zal bij de Nederlandse Katholieke Schoolraad (NKSR) een goedkeuringsverzoek moeten worden ingediend: "Een goedkeuringsverzoek kan ook betreffen een besluit van het bevoegd gezag tot het oprichten van een nieuwe school, opheffing, samenvoeging, overdracht of verandering van richting van een onder het bevoegd gezag van de stichting staande school, juridische fusie, (af)splitsing of ontbinding van de stichting." Zie hiervoor ook Artikel 3, lid 3 van de statuten van LVO.

De werkgroep adviseert om direct na het opstellen van de Fusie Effect Rapportage (FER), waarin duidelijk is met welk(e) scenario('s) gewerkt gaat worden, in overleg te treden met de Bisschop van Roermond en vervolgens een goedkeuringsverzoek bij de NKSR in te dienen.

In opdracht van de Stuurgroep Totstandkoming Nieuwe Scholengemeenschap Maastricht-Oost is onderzoek gedaan naar de wettelijke mogelijkheden van de denominatie van de nieuwe scholengemeenschap in relatie tot de leerling prognoses en de BRIN problematiek. Op basis van de bevindingen van dit onderzoek 'Advies Herschikking VO Maastricht' (versie 25 februari 2019) komt de werkgroep tot het volgende overwegingen:

- Inhoudelijke overwegingen zouden leidend moeten zijn voor de vorming van de nieuwe scholengemeenschap, niet juridische. Alleen zo is het mogelijk om uit de klem van de denominatie te komen. Natuurlijk realiseren we ons dat er wel een keuze gemaakt moet worden ten aanzien van de juridische naamgeving.
- Het is nodig recht te doen aan de politieke en maatschappelijke verhoudingen in Maastricht én tegelijk recht te doen aan het land van herkomst, in casu: de scholen waaruit de nieuwe scholengemeenschap voortkomt. Dat betekent dat de juridische naamgeving 'openbaar' het meest voor de hand ligt, en tegelijk recht moet worden gedaan aan de katholieke traditie van de school en de stad en aan de levensbeschouwelijke pluriformiteit in de stad. Het is goed zich hiervan rekenschap te geven om 'het kind niet met het badwater weg te gooien'.
- Levensbeschouwing is gezien de pluriforme culturele en levensbeschouwelijke samenstelling van de stad en samenleving als aandachtsgebied in de nieuwe scholengemeenschap zeer wenselijk. Niet enkel vanuit het oogpunt van kennisoverdracht (kwalificatie), maar ook van socialisatie en subjectificatie. De werkgroep heeft daarvoor een model voorgesteld.
- Het instellen van een commissie identiteit is evenzeer wenselijk om recht te doen aan de inhoudelijke overwegingen, de levensbeschouwelijke diversiteit en de ruimte om als school daar invulling aan te geven. De commissie die bij een formele samenwerkingschool verplicht is, zou in de nieuwe scholengemeenschap een niet-vrijblijvende status moeten krijgen.

- De eigen professionele ruimte van docenten, medewerkers, schoolleiding én school moet hoe dan ook gewaarborgd worden. Zij richten het onderwijs in.

Op basis van deze overwegingen komt de werkgroep tot het volgende advies:

- Uitgangspunt voor de vorming van de nieuwe scholengemeenschap is een inhoudelijke visie op de maatschappelijke opdracht van de school, zoals hierboven geformuleerd (paragraaf 3).
- Gelet op de politieke en maatschappelijke verhoudingen in Maastricht ligt de juridische naamgeving 'openbaar' het meest voor de hand. De aannahme dat de verhoudingen zo zijn, zal echter nader getoetst moeten worden.
- Het is noodzakelijk om het draagvlak voor de inhoudelijke aspecten (leidende beginselen, maatschappelijke opdracht, goed onderwijs) en de juridische naamgeving (openbaar, katholiek, algemeen bijzonder) te onderzoeken, in elk geval onder de populatie van ouders.
- In de nieuwe scholengemeenschap zal in beleid, middelen en praktijk voldoende ruimte moeten zijn voor wat vanuit de katholieke en andere levensbeschouwelijke tradities wordt ingebracht. Hiervoor biedt het bovengenoemde model voor het aandachtsgebied levensbeschouwing met een gemeenschappelijke basis en gedifferentieerd aanbod een goed uitgangspunt om mee te werken.
- In de nieuwe scholengemeenschap wordt een commissie identiteit opgericht en ingericht die beleidsmatig en praktisch adviezen geeft aan de schoolleiding om in de school recht te doen aan de inbreng van de katholieke en andere levensbeschouwelijke tradities. Te denken is aan de opstellen van het jaarrooster (Goede Vrijdag, Suikerfeest), aan de inrichting van de school (stille- en gebedsruimte, kerststal), aan activiteiten (acties, maatschappelijke stage, bezoeken) en aan curriculum (aanbod levensbeschouwing). De samenstelling van de commissie en meer precieze taakstelling zal nader bepaald moeten worden. De school zal hiertoe voldoende middelen oormerken om dit mogelijk te maken, en adviezen van de commissie voorleggen aan de MR.
- De nieuwe scholengemeenschap verstaat haar maatschappelijke opdracht vanuit de lokale en regionale samenleving en zal in vrijheid invulling geven aan deze opdracht tot goed onderwijs. De scholengemeenschap zal er daarom werk van maken om haar eigen verhaal van goed onderwijs te vertellen vanuit de professionele verantwoordelijkheid van haar docenten en medewerkers.

6. Samenvatting van de bevindingen

In deze paragraaf wordt eerst nog in samenvattende zin antwoord gegeven op de centrale vragen die de werkgroep had gekregen en vervolgens op basis hiervan een advies werd geformuleerd.

De werkgroep Denominatie en Identiteit kan als volgt antwoorden op de twee centrale vragen.

Vraag (1):

Hoe krijgt de *identiteit* van beide scholen op dit moment vorm en inhoud op de school en in welke mate kan de ambitie van een samenwerkingschool gestand worden gedaan in een nieuwe scholengemeenschap in Maastricht-Oost?

Antwoord:

De identiteit krijgt momenteel vorm en inhoud vooral in de cultuur van de school en in beperkte mate in levensbeschouwing. Beide lijnen worden hieronder uitgewerkt.

Onder cultuur wordt het brede spectrum verstaan van activiteiten, wijze van omgaan en vormen van gemeenschap, en het omgaan met gebeurtenissen waar betrokkenen betekenis aan geven. Hiervan is geconstateerd dat er duidelijke maar niet onoverbrugbare verschillen zijn tussen de

scholen en overeenkomsten. Voor de nieuwe samenwerkingschool zal in *de maatschappelijke opdracht* van de school een gedeelde grond worden gevonden om de verschillen te overbruggen en de overeenkomsten te verdiepen en verbreden.

Om de ambitie van een nieuwe scholengemeenschap te kunnen realiseren is het wenselijk om te leren van het recente verleden en voor de ontwikkeling van een nieuwe, gedeelde professionele cultuur rekening te houden met een aantal randvoorwaarden en uitgangspunten die in dit verslag geformuleerd zijn. Sleutel tot het slagen ervan is dat mensen van de nieuwe scholengemeenschap daadwerkelijk de kans krijgen om *elkaar te ontmoeten en betekenis te geven*. Externe begeleiding hierbij is wenselijk.

Onder levensbeschouwing wordt verstaan de wijze waarop zingeving, religie, filosofie, en levenskunst in de school plek krijgt in het brede onderwijsaanbod van de school. Hiervan wordt geconstateerd dat dit momenteel maar zeer beperkt in de scholen aanwezig is, maar dat dit wel voor het realiseren van de maatschappelijke opdracht in de cultureel en levensbeschouwelijk pluriforme omgeving wenselijk is om dit *een duidelijk herkenbare plek te geven en te borgen* in de nieuwe scholengemeenschap. Hierbij kan gedacht worden aan een algemeen aanbod waarin het accent ligt op socialisatie en een gedifferentieerd aanbod waarin het accent ligt op kwalificatie en subjectificatie.

Vraag (2) :

Welke inhoudelijke overwegingen zijn er om tot een goede keuze te komen voor de *denominatie* van de nieuwe scholengemeenschap in Maastricht-Oost?

Antwoord

Om tot een goede keuze van denominatie te komen kent de werkgroep de volgende overwegingen:

- Inhoudelijke overwegingen zouden leidend moeten zijn voor de vorming van de nieuwe scholengemeenschap, niet juridische. Alleen zo is het mogelijk om uit de klem van de denominatie te komen. Natuurlijk zal er wel een keuze gemaakt moeten worden ten aanzien van de juridische naamgeving.
- Het is goed om recht te doen aan de politieke en maatschappelijke verhoudingen in Maastricht én tegelijk recht te doen aan het land van herkomst. Dat betekent dat de juridische naamgeving 'openbaar' het meest voor de hand ligt, en tegelijk recht moet worden gedaan aan de katholieke traditie van één van de scholen en van de stad en aan de levensbeschouwelijke pluriformiteit in de stad. Het is goed zich hiervan rekenschap te geven om 'het kind niet met het badwater weg te gooien'.
- Levensbeschouwing is gezien de pluriforme culturele en levensbeschouwelijke samenstelling van de stad en samenleving als aandachtsgebied in de nieuwe scholengemeenschap zeer wenselijk. Niet enkel vanuit het oogpunt van kennisoverdracht (kwalificatie), maar ook van socialisatie en subjectificatie. De werkgroep heeft daartoe een model voorgesteld.
- Het instellen van een commissie identiteit is evenzeer wenselijk om zowel recht te doen aan de inhoudelijke overwegingen, de levensbeschouwelijke diversiteit en de ruimte om als school daar invulling aan te geven. De commissie die bij een formele samenwerkingschool verplicht is, zou in de nieuwe scholengemeenschap een niet-vrijblijvende status moeten krijgen. Het strekt tot aanbeveling om de commissie reeds in de aanloop naar de nieuwe scholengemeenschap op en in te richten.
- De eigen professionele ruimte van docenten, medewerkers, schoolleiding én school moet hoe dan ook gewaarborgd worden. Zij richten het onderwijs in.

7. Advies

Op basis van het antwoord op de twee centrale vragen adviseert de werkgroep denominatie en identiteit aan de stuurgroep bij de totstandkoming van een nieuwe scholengemeenschap in Maastricht-Oost om:

- (1) een zorgvuldig, langdurig en extern begeleid traject in te richten om een gedeelde professionele cultuur te ontwikkelen. Dit is voor de nieuwe scholengemeenschap van levensbelang. Sleutel tot welslagen van de nieuwe scholengemeenschap is dat mensen daadwerkelijk de kans krijgen om elkaar te ontmoeten en betekenis te geven. Voertuig van de ontmoeting en katalysator voor de samenwerking is het goede gesprek. De ontmoeting en het gesprek vinden een gemeenschappelijke basis in de maatschappelijke opdracht van de school tot goed onderwijs. Aanbevolen wordt om ook leerlingen en ouders in dit traject uitdrukkelijk te betrekken;
- (2) als uitgangspunt van de nieuwe scholengemeenschap een eigen inhoudelijke visie te hanteren op de maatschappelijke opdracht van de school. De nieuwe scholengemeenschap verstaat haar maatschappelijke opdracht vanuit de lokale en regionale samenleving en zal in vrijheid invulling geven aan deze opdracht tot goed onderwijs. De scholengemeenschap zal er daarom werk van maken om haar eigen verhaal van goed onderwijs te vertellen vanuit de professionele verantwoordelijkheid van haar docenten en medewerkers.
- (3) te constateren dat gelet op de politieke en maatschappelijke verhoudingen in Maastricht de juridische naamgeving 'openbaar' het meest voor de hand ligt. De aannahme dat de verhoudingen zo zijn, zal echter nader getoetst moeten worden.
- (4) het draagvlak voor de inhoudelijke aspecten (leidende beginselen, maatschappelijke opdracht, goed onderwijs) en de juridische naamgeving (openbaar, katholiek, algemeen bijzonder) te onderzoeken, in elk geval onder de populatie van ouders.
- (5) het uitgangspunt te hanteren dat de nieuwe scholengemeenschap voor alle leerlingen toegankelijk is, mits zij en hun ouders zich conformeren aan de identiteit van de nieuwe scholengemeenschap inclusief het vakkenaanbod.
- (6) in de nieuwe scholengemeenschap in beleid, middelen en praktijk voldoende ruimte te borgen voor wat vanuit de katholieke en andere levensbeschouwelijke tradities wordt ingebracht.
- (7) levensbeschouwing als dimensie van het onderwijsaanbod en als vakgebied in de nieuwe scholengemeenschap een duidelijk herkenbare plek te geven en te borgen in het onderwijsaanbod. Hierin komen de domeinen socialisatie, kwalificatie en subjectificatie evenwichtig aan bod en wordt er gewerkt met een algemeen en een gedifferentieerd aanbod.
- (8) een commissie identiteit op en in te richten die beleidsmatig en praktisch adviezen geeft aan de schoolleiding om recht te doen aan de identiteit van de nieuwe scholengemeenschap en aan de inbreng van de katholieke en andere levensbeschouwelijke tradities. Te denken is aan de opstellen van het jaarrooster (Goede Vrijdag, Suikerfeest), aan de inrichting van de school (stilte- en gebedsruimte, kerststal), aan activiteiten (acties, maatschappelijke stage, bezoeken) en aan curriculum (aanbod levensbeschouwing). De samenstelling van de commissie en meer precieze taakstelling zal nader bepaald moeten worden. De school zal hiertoe voldoende middelen oormerken om dit mogelijk te maken, en adviezen van de commissie voorleggen aan de MR. Het strekt tot aanbeveling om de commissie reeds in de aanloop naar de nieuwe scholengemeenschap op en in te richten.
- (9) direct na het opstellen van de FER waarin duidelijk is met welk scenario('s) van denominatie gewerkt gaat worden, in overleg te treden met de Bisschop van Roermond en vervolgens een goedkeuringsverzoek bij de NKSR in te dienen.